



vlagetiquette

Wanneer over dit onderwerp geschreven wordt is het meestal door iemand van de oudere generatie die zich stoort aan de vlagvoering van anderen. Het eerste klopt in dit geval, het tweede minder.

Vlagetiquette, of wat daarvoor doorgaat, is meestal oorspronkelijk ingegeven door gewone Hollandse zuinigheid: vlag niet over de grond, nergens tegenaan laten waaien, niet in de rook of in het water, opdoeken (opvouwen) met blauw buiten etc. Vlaggedoek was duur en in de watersportwinkels is dat nog steeds zo. Dus toch maar een beetje vlagetiquette.

De plaats waar een bepaalde vlag gevoerd wordt is al helemaal door traditie ingegeven; we lopen even van voor naar achter.

Voorop: Een kleine vlag of wimpel op de voorpreekstoel. Voor de motorbootschipper is dit de windvaan. Wat U hier ophangt moet U zelf weten. De "geus" (rood-wit en blauw-wit spaaksgewijs) of iets anders. Wat is er leuker dan aan onze oosterburen uitleggen dat een geus ooit door hen verboden was?

De geuzenvlag (oranje-blanje-bleu, spaaksgewijs) zo wil de Brielse folklore is alleen voorbehouden aan boten uit Brielle, waarvan akte.

In de mast, bakboords zaling: de rederijvlag of clubwimpel. Bent U lid van meerdere verenigingen dan staat het wel zo netjes om die van de vereniging waar U ligt boven te hangen.

In de mast, stuurboordszaling: de landsvlag waar U op bezoek bent. In sommige landen is men zeer gepikeerd als er iets met "hun" vlag niet in orde is of dat hij lager hangt dan andere vlaggen.

Verder kunnen er in de mast of aan een zaling nog meer vlaggelijnen ingeschoren zijn voor andere vlaggen, bijvoorbeeld seinvlaggen, hierover later.

Aan de gaffel (uiteraard indien aanwezig): op zee de nationale vlag.

Aan het hek: wanneer er geen gaffel is, of binnenslands, de nationale vlag. Dit is de vlag van het land waar het schip ingeschreven staat, anders waar de thuishaven is, of minder correct, de nationaliteit van de eigenaar. Los van uw politieke mening is een Europese vlag helemaal fout!

Dag of nacht? Op zee, varend dus, kan de nationale vlag 's nachts blijven hangen, hoewel dat uit genoemde zuinigheid niet altijd gebeurt. Gemeerd horen de nationale vlag en de gastvlag 's avonds bij zonsondergang binnengehaald te worden. Dit gebeurt ook niet altijd: het zogenaamde "vlaggen voor de hoeren". Wanneer het schip niet bemand is worden de nationale vlaggen sowieso gestreken.

De (eigen)nationale vlag wordt als laatste gestreken en 's morgens als eerste gehesen. Bij harde wind is het geen schande (alweer uit zuinigheid) de vlaggen binnen te halen.





Pavoiseren: Voor een feestelijke gelegenheid kan van voor, via de top van de mast, naar achter een lijn met vlaggen opgehangen worden. Dit mogen nooit nationale vlaggen zijn. Heeft U een set seinvlaggen aan boord dan is dit een ideale gelegenheid om ze eens te luchten (in de beroepsvaart worden ze allang niet meer gebruikt). Lettervlaggen, cijferwimpels en vervangwimpels worden door elkaar gehangen, waarbij geen begrijpelijke tekst mag ontstaan. Probeer zo veel mogelijk rood voor en blauw achter te krijgen.

Van "top" vlaggen: Eveneens voor een feestelijke gelegenheid wordt een (grote) nationale vlag op een pikhaak of ander rondhout gestoken en met een val of vlaggelijn zo gehesen dat de vlag boven de mast uitkomt.

Verder wat informatie waar U totaal niets aan heeft:

De banen van de grotere Nederlandse vlaggen zijn niet even breed. Omdat blauw beter toont is de blauwe baan wat smaller, zodat van een afstand alle banen even breed lijken.

Klassieke vlaggen hebben wol in de vezel. Niet nat opbergen dus.

De hoogte-breedte verhouding van vlaggen is meestal 2:3. De maat van een vlag wordt (door al heel lang gepensioneerde zeelui) uitgedrukt in X "kleeds". X is hierbij het aantal malen 50 cm dat de vlag hoog is (langs het "lijk" of "broeking" gemeten).

Jachten hebben dus meestal een 1½ -kleeds of 2-kleeds vlag, dit is dus respectievelijk 0,75x1,25m en 1,00x1,50m.

Een 6-kleeds vlag is 3 bij 5 meter!

